

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЗАХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ
РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

від 20 лютого 2025 р.

Львів

№ 63/3-рк/к

Дубовецька сільська рада
(інформація з обмеженим доступом)

Про припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції

1. Предмет рекомендацій.

- (1) Про припинення дій Дубовецької сільської ради, що містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, абзацом восьмим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, внаслідок яких окремим суб'єктам господарювання створюються дискримінаційні умови діяльності порівняно з конкурентами.
- (2) Дії, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, полягають у встановленні Дубовецькою сільською радою в рішенні від 05.07.2024 № 14/62/2024 «Про внесення змін до рішення одинадцятої (позачергової) сесії від 13.07.2021 року «Про встановлення місцевих податків і зборів на території Дубовецької сільської територіальної громади» різних ставок земельного податку для фізичних та юридичних осіб за земельні ділянки з однаковим цільовим призначенням.

2. Орган місцевого самоврядування, якому надаються рекомендації.

- (3) Дубовецька сільська рада Івано-Франківського району Івано-Франківської області (далі - Дубовецька СР) включена до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, є юридичною особою з організаційно-правовою формою – орган місцевого самоврядування. Ідентифікаційний код юридичної особи (інформація з обмеженим доступом), вид діяльності за КВЕД (інформація з обмеженим доступом).
- (4) Місцезнаходження: (інформація з обмеженим доступом).
- (5) Відповідно до статті 2 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (далі – Закон), місцеве самоврядування здійснюється територіальними громадами сіл, селищ, міст як безпосередньо, так і через сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи, а також через районні та обласні ради, які представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст.
- (6) Згідно із частиною першою статті 5 Закону система місцевого самоврядування включає: територіальну громаду; сільську, селищну, міську раду; сільського, селищного, міського голову; виконавчі органи сільської, селищної, міської ради; районні та обласні ради, що

представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст; органи самоорганізації населення.

- (7) Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 12.06.2020 року № 714-р «Про визначення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад Івано-Франківської області» село Дубівці є адміністративним центром Дубовецької територіальної громади, до складу якої входять територіальні громади, а саме: Дубівці, Деліївська, Кінчаківська, Ланівська, Маріямпільська, Медухівська, Тумирська, Густанська, Межигорецька.
- (8) Відповідно до частини першої статті 10 Закону сільські, селищні, міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.
- (9) Виконавчими органами сільських, селищних, міських, районних у містах (у разі їх створення) рад, згідно з статтею 11 Закону є їх виконавчі комітети, відділи, управління та інші створювані радами виконавчі органи, які підконтрольні і підзвітні відповідним радам, а з питань здійснення делегованих їм повноважень органів виконавчої влади - також підконтрольними відповідним органам виконавчої влади.
- (10) В територіальних межах Дубовецької територіальної громади повноваження органів місцевого самоврядування здійснюються Дубовецькою сільською радою та її виконавчим комітетом.
- (11) Виконавчий комітет Дубовецької сільської ради не є самостійною юридичною особою.

3. Нормативно – правове регулювання.

- (12) Систему та гарантії місцевого самоврядування в Україні, засади організації та діяльності, правового статусу і відповідальності органів та посадових осіб місцевого самоврядування визначає Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні»
- (13) Згідно з частиною другою статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.
- (14) Відповідно до частини третьої статті 24 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» органи місцевого самоврядування та їх посадові особи діють лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією і законами України, та керуються у своїй діяльності Конституцією і законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, а в Автономній Республіці Крим - також нормативно-правовими актами Верховної Ради і Ради міністрів Автономної Республіки Крим, прийнятими у межах їхньої компетенції.
- (15) Відповідно до статті 144 Конституції України органи місцевого самоврядування в межах повноважень, визначених законом, приймають рішення, які є обов'язковими до виконання на відповідній території.
- (16) Відповідно до частини третьої статті 23 Господарського кодексу України (далі – ГК України) правові акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування, прийняті в межах їх повноважень, є обов'язковими для виконання усіма учасниками господарських відносин, які розташовані або здійснюють свою діяльність на відповідній території.
- (17) Згідно з частиною першою статті 73 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» акти ради, сільського, селищного, міського голови, голови районної в місті ради, виконавчого комітету сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради, прийняті в межах наданих їм повноважень, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на відповідній території органами виконавчої влади, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами та організаціями, посадовими особами, а також громадянами, які постійно або тимчасово проживають на відповідній території.

- (18) Статтею 4 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначено, що одним із основних принципів місцевого самоврядування є законність.
- (19) Отже, сільська рада, яка у розумінні наведених вище законодавчих норм, є органом місцевого самоврядування, наділяється Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» та іншими законами власними повноваженнями, в межах яких діє самостійно, приймає рішення, які є обов'язковими до виконання на відповідній території.
- (20) Статтею 12 Земельного кодексу України визначено, що до повноважень сільських, селищних, міських рад у галузі земельних відносин на території сіл, селищ, міст належить: розпорядження землями територіальних громад, передача земельних ділянок комунальної власності у власність громадян та юридичних осіб, надання земельних ділянок у користування із земель комунальної власності тощо.
- (21) Статтею 143 Конституції України встановлено, зокрема, що територіальні громади села, селища, міста безпосередньо або через утворені ними органи місцевого самоврядування встановлюють місцеві податки і збори відповідно до закону.
- (22) Відповідно до пункту 24 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» виключною компетенцією сільських селищних, міських рад є питання щодо встановлення місцевих податків і зборів відповідно до Податкового кодексу України (далі – ПК України).
- (23) Згідно з пунктом 35 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до виключної компетенції сільських, селищних, міських рад відноситься затвердження ставок земельного податку відповідно до ПК України.
- (24) Частиною першою статті 69 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначено, що органи місцевого самоврядування відповідно до ПК України встановлюють місцеві податки і збори.
- (25) Одним із місцевих податків, згідно з підпунктом 10.1.1. пункту 10.1. статті 10 ПК України, є податок на майно, який, зокрема, складається, за визначенням підпункту 265.1.3. пункту 265.1. статті 265 цього Кодексу, із плати за землю.
- (26) Відповідно до пункту 10.2¹ статті 10 ПК України сільські ради обов'язково встановлюють єдиний податок та податок на майно (в частині транспортного податку та плати за землю, крім земельного податку за лісові землі).
- (27) Згідно з пунктом 12.3. статті 12 ПК України сільські, селищні, міські ради в межах своїх повноважень приймають рішення про встановлення місцевих податків та зборів та податкових пільг зі сплати місцевих податків і зборів до 15 липня року, що передує бюджетному періоду, в якому планується застосування встановлюваних місцевих податків та/або зборів, та про внесення змін до таких рішень.
- (28) Підпунктом 12.3.1. пункту 12.3. статті 12 ПК України визначено, що встановлення місцевих податків та зборів здійснюється у порядку, визначеному цим Кодексом.
- (29) Відповідно до підпункту 12.3.4. пункту 12.3. статті 12 даного Кодексу рішення про встановлення місцевих податків та зборів офіційно оприлюднюється відповідним органом місцевого самоврядування до 25 липня року, що передує бюджетному періоду, в якому планується застосування встановлюваних місцевих податків та/або зборів або змін (плановий період).
- (30) Згідно з підпунктом 12.3.7. пункту 12.3. цієї ж статті ПК України не дозволяється сільським, селищним, міським радам встановлювати індивідуальні пільгові ставки місцевих податків та зборів для окремих юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців і фізичних осіб або звільняти їх від сплати таких податків та зборів.
- (31) Відповідно до підпункту 12.4.1. пункту 12.4. статті 12 ПК України до повноважень сільських, селищних, міських рад щодо податків та зборів належить встановлення ставок місцевих податків та зборів в межах ставок, визначених ПК України.
- (32) Загальні правові норми щодо плати за землю закріплені статтями 269-283 ПК України.
- (33) Пунктом 269.1. ПК України визначено, що платниками плати за землю є:
269.1.1. платники земельного податку:

269.1.1.1. власники земельних ділянок, земельних часток (паїв);
 269.1.1.2. землекористувачі, яким відповідно до закону надані у користування земельні ділянки державної та комунальної власності на правах постійного користування;
 269.1.2. платники орендної плати - землекористувачі (орендарі) земельних ділянок державної та комунальної власності на умовах оренди.

- (34) Статтею 274 ПК України регламентовано розміри ставок земельного податку за земельні ділянки, у тому числі право на які фізичні особи мають як власники земельних часток (паїв), нормативну грошову оцінку яких проведено (незалежно від місцезнаходження).
- (35) Так, згідно з пунктами 274.1. та 274.2. статті 274 ПК України ставка податку за земельні ділянки, у тому числі право на які фізичні особи мають як власники земельних часток (паїв), нормативну грошову оцінку яких проведено, встановлюється у розмірі не більше 3 відсотків від їх нормативної грошової оцінки, для земель загального користування - не більше 1 відсотка від їх нормативної грошової оцінки, для сільськогосподарських угідь - не менше 0,3 відсотка та не більше 1 відсотка від їх нормативної грошової оцінки, а для лісових земель – не більше 0,1 відсотка від їх нормативної грошової оцінки. Ставка податку встановлюється у розмірі не більше 12 відсотків від їх нормативної грошової оцінки за земельні ділянки, які перебувають у постійному користуванні суб'єктів господарювання (крім державної та комунальної форм власності).
- (36) Статтею 277 ПК України унормовано розмір ставки земельного податку за земельні ділянки, у тому числі право на які фізичні особи мають як власники земельних часток (паїв), нормативну грошову оцінку яких не проведено.
- (37) Згідно з пунктом 277.1. статті 277 ПК України ставка податку за земельні ділянки, у тому числі право на які фізичні особи мають як власники земельних часток (паїв), розташовані за межами населених пунктів або в межах населених пунктів, встановлюється у розмірі не більше 5 відсотків від нормативної грошової оцінки одиниці площі ріллі по Автономній Республіці Крим або по області, для сільськогосподарських угідь - не менше 0,3 відсотка та не більше 5 відсотків від нормативної грошової оцінки одиниці площі ріллі по Автономній Республіці Крим або по області, а для лісових земель - не більше 0,1 відсотка від нормативної грошової оцінки площі ріллі по Автономній Республіці Крим або по області.
- (38) Відповідно до положень статті 4 ПК України податкове законодавство України ґрунтується, зокрема, на принципах: рівності усіх платників перед законом, недопущення будь-яких проявів податкової дискримінації - забезпечення однакового підходу до всіх платників податків незалежно від соціальної, расової, національної, релігійної приналежності, форми власності юридичної особи, громадянства фізичної особи, місця походження капіталу; нейтральності оподаткування - установа податків та зборів у спосіб, який не впливає на збільшення або зменшення конкурентоздатності платників податків.
- (39) Захист державою конкуренції суб'єктів господарювання й обмеження монополізму є конституційним принципом регулювання господарських відносин.
- (40) Статтею 42 Конституції України проголошується, що держава забезпечує захист конкуренції у підприємницькій діяльності. Не допускаються зловживання монополістичним становищем на ринку, неправомірне обмеження конкуренції та недобросовісна конкуренція.
- (41) Відповідно до статті 2 Закону України «Про захист економічної конкуренції» відносини органів державної влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю із суб'єктами господарювання; суб'єктів господарювання з іншими суб'єктами господарювання, із споживачами, іншими юридичними та фізичними особами у зв'язку з економічною конкуренцією регулюються Законом України «Про захист економічної конкуренції». Цей Закон застосовується до

відносин, які впливають чи можуть вплинути на економічну конкуренцію на території України.

- (42) Згідно з приписами частини другої статті 4 названого Закону органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.
- (43) Отже, реалізація Дубовецькою сільською радою покладених на неї повноважень має здійснюватися з дотриманням вимог чинного законодавства, у тому числі Закону України «Про захист економічної конкуренції».

4. Обставини, що свідчать про наявність ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

- (44) В ході моніторингу рішень органів місцевого самоврядування Західним міжобласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) було встановлено, що Дубовецькою сільською радою прийнято рішення від 05.07.2024 № 14/62/2024 «Про внесення змін до рішення одинадцятої (позачергової) сесії від 13.07.2021 року «Про встановлення місцевих податків і зборів на території Дубовецької сільської територіальної громади» (далі - Рішення), яке розміщено на офіційному сайті Дубовецької сільської ради за посиланням <https://dubovecka-gromada.gov.ua/docs/1729337/>.
- (45) Відділення надіслало вимогу від 24.09.2024 № 63-02/3391е Дубовецькій СР про надання інформації, відповідь на яку отримало листом від 03.10.2024 № 05-19/1045 (вх. № 63-01/2474 від 14.10.2024).
- (46) Згідно з отриманою інформацією встановлено, що рішення від 05.07.2024 № 14/62/2024 «Про внесення змін до рішення одинадцятої (позачергової) сесії від 13.07.2021 року «Про встановлення місцевих податків і зборів на території Дубовецької сільської територіальної громади» набрало чинності з 01.01.2025.
- (47) Додатком 3.1 до Рішення затверджено ставки земельного податку (далі - Податок).
- (48) Додатком 3.1 до Рішення передбачено:

Таблиця

Вид цільового призначення земель		Ставки податку (відсотків нормативної грошової оцінки)			
		За земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено (незалежно від місцезнаходження)		За земельні ділянки за межами населених пунктів, нормативну грошову оцінку яких не проведено (розташовані за межами населених пунктів або в межах населених пунктів)	
КОД	Найменування	Для юридичних осіб	Для фізичних осіб	Для юридичних осіб	Для фізичних осіб
01	Земельні ділянки сільськогосподарського призначення				
01.01	для ведення товарного сільськогосподарського виробництва	1,0	0,6	5,0	0,6
01.02	для ведення фермерського господарства	1,0	0,6	5,0	0,6
01.03	для ведення особистого селянського господарства	1,0	0,6	5,0	0,6
01.04	для ведення підсобного сільського господарства	1,0	0,6	5,0	0,6

01.05	для індивідуального садівництва	1,0	0,6	5,0	0,6
01.06	для колективного садівництва	1,0	0,6	5,0	0,6
01.07	для городництва	1,0	0,6	5,0	0,6
01.08	Для сінокосіння і випасання худоби	1,0	0,6	5,0	0,6
01.09	Для дослідних і навчальних цілей	1,0	0,6	5,0	0,6
01.10	Для пропаганди передового досвіду ведення сільського господарства	1,0	0,6	5,0	0,6
01.11	Для надання послуг у сільському господарстві	1,0	0,6	5,0	0,6
01.12	Для розміщення інфраструктури оптових ринків сільськогосподарської продукції	1,0	0,6	5,0	0,6
01.13	Для іншого сільськогосподарського призначення	1,0	0,6	5,0	0,6
01.14	Для цілей підрозділів 01.01 - 01-13, 01.15 - 01-01.19 та для збереження та використання земель природно-заповідного фонду	1,0	0,6	5,0	0,6
01.15	Земельні ділянки запасу під сільськогосподарськими будівлями і дворами	1,0	0,6	5,0	0,6
01.16	Земельні ділянки під полезахисними смугами	1,0	0,6	5,0	0,6
01.17	Земельні ділянки запасу (Земельні ділянки, які не надані у власність або користування громадянам чи юридичним особам)	1,0	0,6	5,0	0,6
01.18	Земельні ділянки загального користування, які використовуються як польові дороги, прогони	1,0	0,6	5,0	0,6
01.19	Земельні ділянки під громадськими сіножатями та громадськими пасовищами	1,0	0,6	5,0	0,6

- (49) Як вбачається з даних Таблиці, Дубовецькою СР у Додатку 3.1 до Рішення для юридичних та фізичних осіб встановлено різні розміри ставок земельного податку за земельні ділянки однакового цільового призначення на 2025 рік, а саме:
- ✓ за земельні ділянки, нормативно грошову оцінку яких проведено (незалежно від місцезнаходження) по кодах Класифікації видів цільового призначення земель 01.01 – 01.19 для юридичних осіб 1,0 %, для фізичних осіб – 0,6 %;
 - ✓ за земельні ділянки за межами населених пунктів, нормативну грошову оцінку яких не проведено (розташовані за межами населених пунктів або в межах населених пунктів) по кодах Класифікації видів цільового призначення земель 01.01 – 01.19 для юридичних осіб 5,0 %, для фізичних осіб – 0,6 %.
- (50) Згідно з інформацією, наданою Дубовецькою СР листом від 03.10.2024 № 05-19/1045 (вх. № 63-01/2474 від 14.10.2024), земельний податок за земельні ділянки, що розташовані в адміністративно-територіальних межах Дубовецької сільської територіальної громади, сплачували відповідно до Класифікації видів економічної діяльності (КВЕД – 2010), такі

суб'єкти господарювання (юридичні особи та фізичні особи-підприємці), які здійснюють однакову господарську діяльність, зокрема:

68.20 Надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна

Юридичні особи:

(інформація з обмеженим доступом).

Фізичні особи-підприємці:

(інформація з обмеженим доступом).

49.41 Вантажний автомобільний транспорт

Юридичні особи:

(інформація з обмеженим доступом).

Фізичні особи-підприємці:

(інформація з обмеженим доступом).

46.73 Оптова торгівля деревиною, будівельними матеріалами та санітарно-технічним обладнанням

Юридичні особи:

(інформація з обмеженим доступом).

Фізичні особи-підприємці:

(інформація з обмеженим доступом).

- (51) Фізичні особи мають право використовувати власні чи орендовані земельні ділянки для здійснення підприємницької діяльності. Оскільки стаття 269 ПК України не визначає такого платника, як фізична особа-підприємець, то такий платник - власник земельних ділянок, земельних часток (паїв) та землекористувач, сплачує земельний податок за нормами, передбаченими для фізичних осіб.
- (52) Відповідно до частини першої статті 319 Цивільного кодексу України (далі – ЦК України) власник володіє, користується, розпоряджається своїм майном на власний розсуд.
- (53) Згідно з частиною першою статті 320 цього Кодексу власник має право використовувати своє майно для здійснення підприємницької діяльності, крім випадків, встановлених законом.
- (54) Відповідно до статті 42 ГК України підприємництвом (господарською комерційною діяльністю) визнається самостійна, ініціативна, систематична, на власний ризик господарська діяльність, що здійснюється суб'єктами господарювання (підприємцями) з метою досягнення економічних і соціальних результатів та одержання прибутку.
- (55) Фізична особа, згідно зі статтею 50 ЦК України, здійснює своє право на підприємницьку діяльність за умови її державної реєстрації в порядку, встановленому законом.
- (56) Таким чином, статус фізичної особи-підприємця – це юридичний статус фізичної особи, який засвідчує її право на заняття підприємницькою діяльністю з метою одержання прибутку за умови державної реєстрації.
- (57) Згідно з частиною першою статті 51 ЦК України до підприємницької діяльності фізичних осіб застосовуються нормативно-правові акти, що регулюють підприємницьку діяльність юридичних осіб, якщо інше не встановлено законом або не впливає із суті відносин.
- (58) З огляду на це, фізичні особи-підприємці прирівняні до юридичних осіб і охоплюються спільним поняттям «суб'єкт господарювання» та є (можуть вважатись) конкурентами (учасниками) на певному ринку. Вони наділені таким же обсягом цивільних прав та

обов'язків, що їх мають юридичні особи при здійсненні своєї підприємницької діяльності.

- (59) Отже, як юридичні особи, так і фізичні особи-підприємці мають право використовувати земельні ділянки для здійснення підприємницької діяльності у визначеному законом порядку, тобто реалізувати товари (роботи, послуги), і таким чином вважатися учасниками відповідних товарних ринків та бути конкурентами іншим суб'єктам господарювання, що вже діють, або діятимуть на зазначених ринках.
- (60) Таким чином, наведені вище суб'єкти господарювання (юридичні особи і фізичні особи-підприємці), які здійснюють господарську діяльність на території Дубовецької сільської територіальної громади, є учасниками однакових товарних ринків, відповідно, виступають чи можуть вважатися конкурентами на них.
- (61) Згідно з приписами та вимогами законодавства про захист економічної конкуренції суб'єкти господарювання, що діють на одному товарному ринку, повинні знаходитися в рівних конкурентних умовах.
- (62) Разом з тим, встановлення Дубовецькою сільською радою різних ставок зі сплати Податку для фізичних та юридичних осіб створює різну конкурентну позицію для суб'єктів господарювання, обтяжуючи одних з них (у даному випадку юридичних осіб) більшим податковим навантаженням, ніж інших (фізичних осіб-підприємців).
- (63) Такі дії суперечать нормам конкурентного законодавства, оскільки створюють суб'єктам господарювання нерівні та дискримінаційні умови господарської діяльності порівняно з конкурентами.
- (64) Відповідно до статті 5 ГК України конституційні основи правового господарського порядку в Україні становлять, зокрема, забезпечення державою захисту конкуренції у підприємницькій діяльності, недопущення зловживання монопольним становищем на ринку, неправомірного обмеження конкуренції та недобросовісної конкуренції, визначення правил конкуренції та норм антимонопольного регулювання виключно законом.
- (65) Частиною першою статті 6 ГК України визначені загальні принципи господарювання в Україні, одним із яких є забезпечення економічної багатоманітності та рівний захист державою усіх суб'єктів господарювання.
- (66) Відповідно до частини третьої статті 18 ГК України органам державної влади та органам місцевого самоврядування, їх посадовим особам забороняється приймати акти та вчиняти дії, які усувають конкуренцію або необґрунтовано сприяють окремим конкурентам у підприємницькій діяльності, чи запроваджують обмеження на ринку, не передбачене законодавством.
- (67) За умовами частини першої статті 25 ГК України держава підтримує конкуренцію як змагання між суб'єктами господарювання, що забезпечує завдяки їх власним досягненням здобуття ними певних економічних переваг, внаслідок чого споживачі та суб'єкти господарювання отримують можливість вибору необхідного товару і при цьому окремі суб'єкти господарювання не визначають умов реалізації товару на ринку.
- (68) Частиною другою цієї ж статті передбачено, що органам державної влади і органам місцевого самоврядування, що регулюють відносини у сфері господарювання, забороняється приймати акти або вчиняти дії, що визначають привілейоване становище суб'єктів господарювання тієї чи іншої форми власності, або ставлять у нерівне становище окремі категорії суб'єктів господарювання чи іншим способом порушують правила конкуренції.
- (69) Згідно з частиною третьою статті 25 ГК України уповноважені органи державної влади і органи місцевого самоврядування повинні здійснювати аналіз стану ринку і рівня конкуренції на ньому і вживати передбачених законом заходів щодо упорядкування конкуренції суб'єктів господарювання.
- (70) У відповідності до частини першої статті 40 ГК України державний контроль за дотриманням антимонопольно-конкурентного законодавства, захист інтересів

підприємців та споживачів від його порушень здійснюються Антимонопольним комітетом України відповідно до його повноважень, визначених законом.

- (71) Відповідно до частини першої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» державна політика у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму в господарській діяльності, здійснення заходів щодо демонополізації економіки, фінансової, матеріально-технічної, інформаційної, консультативної та іншої підтримки суб'єктів господарювання, які сприяють розвитку конкуренції, здійснюється, у тому числі, органами місцевого самоврядування.
- (72) Частина друга цієї статті визначає, що, зокрема, органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.
- (73) Державна конкурентна політика покликана забезпечити такі умови функціонування ринку, при яких не виникає обмеження інтересів суб'єктів господарювання або порушення прав споживачів.
- (74) Відтак, встановлення Дубовецькою сільською радою різних ставок зі сплати Податку для фізичних та юридичних осіб можуть негативно вплинути на конкуренцію, а отже, суперечать вимогам частини другої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції», що не тільки призводять до нерівних умов діяльності платників Податку та ставлять учасників ринку в різне конкурентне становище, а й порушують норми чинного законодавства України.
- (75) Згідно з частиною першою статті 320 ГК України власник має право використовувати своє майно для здійснення підприємницької діяльності, крім випадків, встановлених законом.
- (76) Відповідно до статті 42 ГК України підприємництвом (господарською комерційною діяльністю) визнається самостійна, ініціативна, систематична, на власний ризик господарська діяльність, що здійснюється суб'єктами господарювання (підприємцями) з метою досягнення економічних і соціальних результатів та одержання прибутку.
- (77) Фізична особа, згідно зі статтею 50 ЦК України, здійснює своє право на підприємницьку діяльність за умови її державної реєстрації в порядку, встановленому законом.
- (78) Таким чином, статус фізичної особи-підприємця – це юридичний статус фізичної особи, який засвідчує її право на заняття підприємницькою діяльністю з метою одержання прибутку за умови державної реєстрації.
- (79) Згідно з частиною першою статті 51 ЦК України до підприємницької діяльності фізичних осіб застосовуються нормативно-правові акти, що регулюють підприємницьку діяльність юридичних осіб, якщо інше не встановлено законом або не впливає із суті відносин.
- (80) З огляду на це, фізичні особи-підприємці прирівняні до юридичних осіб і охоплюються спільним поняттям «суб'єкт господарювання» та є (можуть вважатись) конкурентами (учасниками) на певному ринку. Вони наділені таким же обсягом цивільних прав та обов'язків, що їх мають юридичні особи при здійсненні своєї підприємницької діяльності.
- (81) Отже, як юридичні особи, так і фізичні особи-підприємці мають право використовувати земельні ділянки для здійснення підприємницької діяльності у визначеному законом порядку, тобто реалізувати товари (роботи, послуги), і таким чином вважатися учасниками відповідних товарних ринків та бути конкурентами іншим суб'єктам господарювання, що вже діють, або діятимуть на зазначених ринках.
- (82) Таким чином, суб'єкти господарювання (юридичні особи і фізичні особи-підприємці) наведені в п. 50 цих рекомендацій, які здійснюють господарську діяльність на території Дубовецької сільської територіальної громади, є учасниками однакових товарних ринків, відповідно, виступають чи можуть вважатися конкурентами на них.

- (83) Згідно з приписами та вимогами законодавства про захист економічної конкуренції суб'єкти господарювання, що діють на одному товарному ринку, повинні знаходитися в рівних конкурентних умовах.
- (84) Разом з тим, встановлення Дубовецькою сільською радою різних ставок зі сплати Податку для фізичних та юридичних осіб створює різну конкурентну позицію для суб'єктів господарювання, обтяжуючи одних з них (у даному випадку юридичних осіб) більшим податковим навантаженням, ніж інших (фізичних осіб-підприємців).
- (85) Такі дії суперечать нормам конкурентного законодавства, оскільки створюють суб'єктам господарювання нерівні та дискримінаційні умови господарської діяльності порівняно з конкурентами.

5. Висновки адміністративної колегії

- (86) У розумінні статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів місцевого самоврядування є прийняття будь – яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов, тощо) або будь – які інші дії та бездіяльність, які призвели чи можуть призвести, зокрема, до обмеження конкуренції.
- (87) Згідно з абзацом восьмим частини другої статті 15 вказаного Закону антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю визнається дія, внаслідок якої окремим суб'єктам господарювання або групам суб'єктів господарювання створюються несприятливі чи дискримінаційні умови діяльності порівняно з конкурентами.
- (88) Відповідно до частини третьої статті 15 названого Закону вчинення антиконкурентних дій органами місцевого самоврядування забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.
- (89) Таким чином, дії Дубовецької сільської ради, які полягають у встановленні в рішенні від 05.07.2024 № 14/62/2024 «Про внесення змін до рішення одинадцятої (позачергової) сесії від 13.07.2021 року «Про встановлення місцевих податків і зборів на території Дубовецької сільської територіальної громади») різних ставок земельного податку для фізичних та юридичних осіб за земельні ділянки з однаковим цільовим призначенням, що може призвести до дискримінаційних умов діяльності для суб'єктів господарювання, які сплачуватимуть такий податок за більшою ставкою, що діють (можуть почати діяти) на тих же ринках, що й суб'єкти господарювання, які сплачують цей податок за меншою ставкою, тобто є конкурентами, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, абзацом восьмим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, внаслідок яких окремим суб'єктам господарювання створюються дискримінаційні умови діяльності порівняно з конкурентами.
- (90) Відповідно до частини першої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» органи Антимонопольного комітету України мають право надавати рекомендації органам влади, органам місцевого самоврядування, органам адміністративно-господарського управління та контролю, суб'єктам господарювання, об'єднанням стосовно припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, усунення причин виникнення цих порушень і умов, що їм сприяють, а у разі, якщо порушення припинено, – щодо вжиття заходів для усунення наслідків цих порушень.

Ураховуючи наведене, з метою припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, керуючись пунктом 10 частини першої статті 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», частиною першою статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», підпунктом 13 пункту 3 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого

розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482, зі змінами та доповненнями, адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

РЕКОМЕНДУЄ:

Дубовецькій сільській раді припинити дії, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, абзацом восьмим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, внаслідок яких окремим суб'єктам господарювання створюються дискримінаційні умови діяльності порівняно з конкурентами.

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

Про результати розгляду рекомендацій необхідно письмово повідомити Відділення на адресу: 79000, м. Львів, вул. Коперника, 4, у 2-х місячний строк з дня їх отримання.

Частиною третьою статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається.

Голова Колегії,
голова Відділення

Олександр КРИЖАНОВСЬКИЙ